

OSONÓ NAPLÓ

Újvidék (2014. május 24.)

Éjszaka egy óra, mire kifordulunk a veronai kemping kapuján. Egész éjjel utazunk, ma este hat órakor Újvidéken várnak bennünket. Bár abban még bizonytalanok vagyunk, hogy lesz-e előadás, a nemzeti gyász, amit az elmúlt hét árvízveszteségei miatt rendelt el a kormány, tegnap járt le.

A határátkelések hordoznak még valamit a régi ellenőrzések hangulatából, de mindannyian megállapítjuk, hogy egészen más már az arckifejezése a horvát és a szerb vámósoknak, utolsó itt jártunk óta, Horvátország ugyanis uniós ország lett. Egyszerűbb már az átkelés a határon, nem állítják meg hosszú időre autónkat, nem kérik a díszlet- és kelléklistát sem. Rendezett autópálya fogad a határ mentén, nincs nagy kamionsor, és a sűrűn felállított szemetesek miatt tiszta a környék. Autóbuszunk kilométerórája átfordul a kilencezredikbe. Huszonnégy napja indultunk el otthonról.

Újvidéken a Petőfi Sándor Művelődési Központban fogad minket a titkár úr, Kasza Csongor. Ő az észak vajdasági Törökkanizsáról származik, és pár éve a kultúrközpont munkatársa. Az épületben délelőtt a helyi magyar egyetemisták játék és diáktalálkozója zajlott, hívtuk őket az esti előadásunkra, de sajnálatunkra este egyetlen egy fiatal nézővel sem találkoztunk.

Tucatnyi néző érkezik, leginkább idős asszonyok, akik kedves szóval köszöntenek, kissé szégyenkeznek amiatt, hogy kevesen tiszteltek meg bennünket jelenlétükkel. Megnyugtatójuk őket, hogy mi mindenképpen eljártsszuk az előadást. Máskor is találkozunk hasonló helyzettel, leginkább olyan terepen, ahol ritkán járnak a diákok színházba. Mi rendszerint elmegyünk az iskolába hozzájuk, így keressük a kapcsolatot velük. Nézőink rozmaringszálakat hoznak ajándékba, közösen beszélgetünk az elvándorlásról és a fiatalok munkakeresési gondjairól. Egy fiatalabb asszony arról is beszámol, hogy mindenhol érvényesek az előadás által feltárt élethelyzetek: a szülő-gyermek, illetve párkapcsolati kérdések, a kihűlt viszonyok, az elidegenedés. Egy szerb anyanyelvű hölgy fontosnak tartja elmesélni, hogy büszke, mert tökéletesen beszél magyarul, magyarok közt él, férje és gyermekei is magyarok. Sok nemzetiség él itt együtt. A központ egy alkalommal kilenc nemzetiségnek szervezte meg a kulturális napját, de sajnos nem volt nagy rá az érdeklődés, számolt be Csongor. A közszolgálati televízióban minden kisebbségnek van műsora. Magyar adás heti 15 órában nézhető, ami igen dicséretes.

OSONÓ NAPLÓ

Különös volt hallani azt is, hogy egy másik néző Románia uniós taggá válása után kissé irigykedett, ám most, hogy az előadásban felvetett problémákat, illetve statisztikáit látja, már nincs benne a korábbi pozitív előítélet. A kisebbségi magyarság helyzetével kapcsolatosan, mióta a legnagyobb magyar vajdasági párt koalíciót alkot a kormánypárttal, úgy érzik, hogy reménykedhetnek, és a régió több támogatásban részesülhet.

Esőre áll az idő, mikor elhagyjuk a várost. Hazafelé megyünk. A román határ előtt már villámlik, éberré tesz mindannyiunkat. Az autóbuszban érdekes módon senki nem álmos, tervezzük az újabb előadásainkat, leosztjuk a feladatainkat, a jövő heti teendőinket, izgalommal várjuk az otthoni Nemzetközi Atelier fesztiválfellépést. Tesszük a dolgunkat és hálát adunk Istennek a sok élményért és találkozásért, amelyekben részünk volt ezen a turnén is.

Verona (2014. május 23.)

OSONÓ NAPLÓ

Délelőtt indulunk Milánóból, elégedetten, békésen, pihenten. Vendéglátóinktól szeretettel elbúcsúzunk, és reméljük, hogy új színházi ismerőseinkkel megvalósulnak majd az újabb fellépés tervei. Ma a veronai Castel San Pietro kempingjében játszunk, este fél tízkor. Bár ez a kezds, az olasz tapasztalataink szerint tágabban értelmezhető. Az olaszok is alapvetően ráérnek megérkezni, de aztán nagyon lelkesen részt vesznek. Ez lesz az első szabadtéri fellépésünk az előadás három éves története alatt. Kíváncsian várjuk, gondolkodunk, a kemping melyik helyszíne lesz a legmegfelelőbb az előadáshoz, tartunk a szélről, az esőtől is.

Ez a veronai fellépés valójában a turné kezdetén alakult ki. Franciaországba tartottunk, és a város felett elterülő, szép, kényelmes kempingben szálltunk meg egy éjszakára. A helyet működtető rokonszenves hölgy, Illaria számára, mikor kiderült, hogy vándor társulat vagyunk, érdeklődött, hogy tudnánk-e a kempingben egy előadást tartani. Azt válaszoltuk, hogy igen, visszafelé út során megpróbáljuk beszervezni a fellépést. És most itt vagyunk az egyik legszebb olasz reneszánsz város felett, és csupa ujjongás a szívünk. Szerencsére időben érkezünk, és kényelmesen be tudjuk fejezni feladatainkat, a kemping tágas teraszán, ahol festői panoráma tárul a szemünk elé. Olyanok vagyunk most, mint egy osonó iroda, mindenki a számítógépén dolgozik, van, aki fényképet vág, mások a hírekkel foglalkoznak, interjúkat gépelünk be, a következő fellépéseket szervezzük, pályázatokban gondolkodunk. Egyelőre szélcsend van, és úgy tűnik zavartalan időjárás várható estére is. Aki nem volt korábban Veronában, pár órára el tud menni meglátogatni Verona épített gyönyörűségeit.

A dombon magasan fekvő kastély elől a legtágasabb a rálátás a városra. Az Adige folyókanyar öleli körül az óvárost, ez a turisták számára a legfontosabb látványosság. A székesegyház, a dóm tornya a legmagasabb, de számtalan templom hirdeti a keresztény vallás erejét ebből a szögből is. Széles kanyargó lépcsőn lehet lejutni a régi Ponte della Pietra gyaloghídig, ami átvezet az óvárosba. Olyan, mint egy ékszer a szűk utcákkal sűrűn áthálózott, reneszánsz vagy későbbi korok házsoraitól,

OSONÓ NAPLÓ

palotáitól díszes városrész. A Máriának szentel katedrális, a Szent Anasztázia templom, a Piazza delle Erbe, a híres Júlia ház, az ép, ma is színházi előadásoknak otthont adó római amfiteátrum, a reneszánsz filharmónia épülete- talán a legfontosabbak, amit rövid városnéző sétánk alatt megtekinthetünk.

Elgondoljuk, hogy milyen csodálatos lehetne, ha egy képzeletbeli helikopterrel iderepülhetnénk, és a művészet- vagy színháztörténeti óráinkat élő, műépített környezetben tarthatnánk meg a diákjaink számára.

Az előadás díszletét a kemping étkezőteraszára építjük fel. Az egész városra rálátunk az árnyas fák meg bennünket óvnak a naptól. Számunkra is különleges tapasztalat ez, megérezni, hogy a szabadba miként megy ki a hangunk, meddig tart a játék energiatere, hogyan lehet beosztani azt. Sokunk számára maradandó a pillanat varázsa, hiszen abban a jelenetben, mikor felnézünk az égre, most az igazi csillagok tekintenek vissza ránk. Érzéseink szerint, teljesen heterogén a nézőtér: vannak kempingezők, jól öltözött városiak, s mint később kiderül, sokan érkeztek a tulajdonosok meghívására is. Illaria már szervezett a kempingnek színházi előadást, vannak barátai, kik emiatt járnak fel a városból. Visszafogottan reagálnak, csendben. Még egy kutya is nyugalommal kíséri végig a játékot.

OSONÓ NAPLÓ

Keveset beszélgetünk, egyesek elmondják, hogy számukra furcsa, hogy miért nem végződik happyenddel a történetünk. Mások, megköszönik, és arról beszélnek, hogy ez egy komoly művészi munka volt. Mi magunk, valahogy mégsem tapasztaljuk azt a fajta nyitottságot, mint ezen a turnén mostanáig. Amikor díszletet bontunk, és egy kisebb dombra kell elhordanunk az állványzatainkat, minden alkalommal meg kell kérnünk egyeseket, hogy álljanak félre az útból.

Mindezek mellett, Marokkó elragadó lelkesége után, a Milanóban és Veronában töltött napjaink, a két város hangulata, templomaik feltöltő ereje, abban segítenek, hogy jó szívvel érkezzünk vissza Európába.

Milánó (2014. május 21- 22.)

Büszkék vagyunk magunkra és sofőrünkre is, mert Milánóba pontosan este kilenc órára érkezünk, ahogyan ígértük. Vendéglátóink mosolyognak svájci pontosságunkon, majd közös vacsorára készülünk a közeli pizzázóba. Az Osonó ma ünnepli az előadás születésének harmadik évfordulóját. Az Ahogyan a víz tükrözi az arcot bemutatója 2011. május 21-én volt Sepsiszentgyörgyön. Azóta már három kontinensen vendégszerepeltünk, és általa sok barátság, szakmai kapcsolat és örök élmény a miénk maradt.

A milanói Rotary Club támogatója annak a szervezetnek, akik meghívására érkezünk a városba. Az Associazione Onlus I bambini dell'Est (Onlus Egyesület a Keleti Gyermek Javára) jótékonyági tevékenységébe kapcsolódunk be vendéglátóinkkal, az est bevételét az ukrániai árva gyerekek megsegítésére adományozza a szervezet. Mint megtudjuk Fredericatól, az ukrán gyerekek nyaranta három hónapot, míg telente egyet töltenek Milánóban, ez idő alatt az egyesület fő célja az, hogy valamelyest a társadalom rendjébe való beépülésüket segítse meg.

OSONÓ NAPLÓ

Este kilenctől játszunk, így a korábbi két hosszú utazónap kipihenése után városnézésre indulunk. A milánói Dóm mindannyiunkat szavak nélkül hagy. A gótika e monumentális remeke, a római Szent Péter bazilika után a legnagyobb egyházi épület Olaszországban, a kor legjellegzetesebb stílusjegyeit hordja magán. Ámulunk a téren, amikor meglátjuk az ókori templom helyén emelt, Szűz Máriának szentelt székesegyházat. Megcsodáljuk a díszes kovácsoltvas főkapu berakásos tábláin megelevenedő bibliai történeteket, és a megmunkált rózsaszín árnyalatú márvány gazdag csipkészetét. A téren temérdek sok a galamb, kezünkre szállnak, onnan repülnek tovább. A tér nyüzsgő, éppen a Milánó Scala Filharmonikusainak építenek egy óriási szabadtéri színpadot. Látni még pár állványzatot a dóm körül is, régóta renoválják, de nagyrészt visszakapta már fehéres fenségét az időtől. A legmagasabb tornyán Mária aranszobra hirdeti a kereszténység Nagyasszony tiszteletét. A duplahajós óriási templombelső tartóoszlopai mellett megélhető számunkra is a középkori ember életérzése, a csúcsos ablak, és szerkezeti ívek, a megannyi színes üveg képkockái, a rozetták, pedig azt az állapotot hordozzák, amikor még a tekintet leginkább az ég felé emelte az emberi lelket.

Többen sétára indulunk, a dóm mellett az egyik leghíresebb, elegáns diadalíves bevásárló csarnokba, melynek mozaikos padlózata és üvegkupolás teteje szintén lenyűgöző. Aki a Da Vinci kiállítást látogatja meg, a mester legnagyobb felfedezéseinek makettjeit, a festmények eljárási folyamatát bemutató, médiaelemekkel interaktívá tett múzeumélményben részesül.

OSONÓ NAPLÓ

A híres Milanói Scala épülete előtt böngésszük a játérendet, érkezésünk napján éppen az Elektra van műsoron. Ma nem tudunk bemenni, időnk is kevés, lassan indulunk a játszóhelyünkre, színpadot építeni. A Scala előtti téren még Leonardo és a művészet óriásszobra körül pihenünk pár percet a hársfák illatában.

A Teatro Verga közel 270 néző befogadására alkalmas kamaraszínház Milano kínai negyedében. Befogadó színházként működik, és állandó társulata is van. Klasszikusokat: Molière, Goldoni, Plautus, és kortárs szerzőket, mint Michael Frayn is játszik. Az előadásunk után a leginkább felnőttekből álló közönség hosszan tapsol, és akkor vesszük észre a nézőtéren a pár tizenévest, mikor felállnak a tapsoláshoz. Kérdéseinkre arról számolnak be, hogy érzelmileg könnyen bevonódtak az előadás világába, és bár nem túl sűrűn járnak színházba, és inkább a komikus műfajokat választják, ez mégis meghatározó volt. Kissé talán bonyolult problémákat tárt fel az előadás, ami az ő életükre nem annyira jellemző, főleg a színészek játékát emelik ki. A fiatalokhoz képest, a felnőttek szerint hasonlóak a gondok Olaszországban is, főleg a déli részen, még ha nem ugyanabban az arányban fordulnak elő az iskolázottsággal, az emberek közti viszonyokkal, a magára maradott generációval járó gondok, mint Romániában. Egy negyvenes műépítész hölgy a produkció művészi erejét hangsúlyozza, ő ezt tartja értékesnek, mert a reális problémák adódtak. Az olasz temperamentumra jellemzően hangosan gratulálnak, brávóznak, meghatottságukról beszélnek, és örülnek, hogy eljöhettek. Egyelőre azt érzik, hogy súlyos kő van a gyomrukban, és időre van szükség, hogy feldolgozzák a látottakat.

Kedves, elegáns étteremben fogyasztjuk el a vacsoránkat, és nyugovóra térünk, mert két nehéz nap áll előttünk.

TAIZÉ (2014. május 7-10.)

Taizé már évek óta meghatározó állomása a társulatnak. Fontos számunkra újra és újra megtapasztalni a Taizé-i közösségben való szellemi feltöltődés lehetőségét. Mostani látogatásunknak egy újabb szakaszához érkezünk, hiszen sok évi egyeztetés gyümölcseként most először fogunk osonós műhelyfoglalkozást tartani az ide látogató zárandokok számára. Még érkezésünk napján találkozunk Francesco és Maxim testvérekkel, hogy megbeszéljük a tréninggel kapcsolatos részleteket. Mindketten izgatottan várják, hogy milyen reakciót fog kiváltani a résztvevőkből a műhelymunka. Tulajdonképpen mi vagyunk az első színházi csoport, akik

OSONÓ NAPLÓ

foglalkozást tartanak Taizében. A tréning szerda délután 17.30-tól kezdődik, amelyen 28 érdeklődő vesz részt, fiatalok és felnőttek egyaránt, 12 különböző nemzetből. Örömkre Maxim testvér is bekapcsolódik a gyakorlatokba. Érdekes tapasztalat látni, hogy hogyan tud egyik pillanatról a másikra megszületni a közösségi hangulat 12 különböző kulturális háttérből érkező ember között. A gyakorlatok segítenek legyőzni a nyelvi határokat, és mély találkozások születnek meg.

A pozitív visszajelzéseknek köszönhetően jövő augusztusra, amikor a közösség alapítója, Roger testvér születésének 100., Taizé fennállásának 75. évfordulója megünneplésére kerül sor, újabb műhelyfoglalkozások megszervezésére hívnak meg bennünket a testvérek.

Öröm számunkra, hogy munkánkkal mi is hozzájárulhatunk a közösség szellemiségéhez és ezáltal kifejezhetjük hálánkat mindazért, amit Taizéből évről-évre hazaviszünk magunkkal.

OLASZORSZÁG (2014. május 4-6.)

OSONÓ NAPLÓ

Reggel elbúcsúzunk Mikitől és Velencébe utazunk, ahol a Sôhajok hídján szintén szoborparkozással telik a nap. Rengeteg turista van a városban, egy-egy szűk utcán alig lehet haladni. Este, mikor visszaérünk az autóhoz, kiderül, hogy az alig két perc felügyelet nélkül hagyott buszunkat feltörték és elvitték a sofőrünk minden iratát. Elmegyünk a rendőrségre, de ott csak reggel lehet feljelentést tenni. Közben felhívjuk a milánói magyar konzulátust is, ahol kedden tudnak fogadni bennünket az ideiglenes útlevél elkészítése ügyében.

Hétfőn reggel miután elkészülnek a velencei rendőrségen a megfelelő dokumentumok, továbbmegyünk Veronába. A város egyik sétálóutcájában szoborparkozunk, amíg meg nem érkeznek a helyi - egyébként nagyon kedves - rendőrök és leszállítanak bennünket, mert Veronában engedélyt kell váltani minden utcaművészettel kapcsolatos tevékenységhez. A magyar útlevelünk alapján büntetőcédulákat is kiállítanak, de mivel nehezen igazodnak el az otthoni lakcímeinkkel, ezért olyan

OSONÓ NAPLÓ

városok kerülnek fel a cetlire mint a magyarországi Árpád vagy Olt város, illetve a Sepsiszentgyörgy melletti eddig ismeretlen település: Boac. Ha ilyen körülmények között netán mégis hazaérkeznek a büntetőcéduláink, akkor tényleg ki fogjuk fizetni a megítélt bírságot.

Este egy egzotikus kempingben szállunk meg a San Pietro vár tövében, amelynek tulajdonosa amint megtudja, hogy egy színházi társulat vagyunk felajánlja, hogy valamikor a jövőben eljátsszuk előadásunkat a Veronára néző szabadtéri teraszon.

Kedden délre megérkezünk Milánóba, ahol a Magyar Konzulátus hihetetlenül kedves munkatársainak segítségével sikerül beszerezni az ideiglenes útlevelet, így a sofőrünk, Mucha Elemér is tovább utazhat Marokkóba.

A milánói szoborparkozásunk is meghiúsul, ugyanis nincs megfelelő engedélyünk a helyi önkormányzattól, így elindulunk a turnénk következő állomására, a franciaországi Taizé-i szerzetesközösséghez, ahol műhelyfoglalkozást fogunk tartani az ott lévő fiatalok számára. Útközben az Alpok hegyvonulata alatt egy több kilométer hosszú alagúton kelünk át az olasz – francia határon.

CELLDÖMÖLK (2014. Április 30 – május 4.)

Szerdán este ismét útnak indulunk első megállónk, Celldömölk fele, ahol alig egy hete a Soltis Lajos Színháznak voltunk a vendégei. Most egy közös majálison veszünk részt. Hajnalban Bánffyhunyadiótól néhány kilométerre, minden előzetes jel nélkül megáll az autónk. Nem indul a motor. Telefonos internet segítségével próbálunk rákeresni, hogy mi lehet a probléma. Annyit megsejtünk, hogy az autó elektromosságával van gond. Sajnos a hibát nem tudjuk megoldani, ezért kénytelenek vagyunk az út szélén megvárni a reggelt, hogy majd valakitől segítséget kérhessünk. Ma május elseje, munkaszüneti nap van, ezért a környéken csak egyetlen olyan műhelyt érünk el telefonon, ahol ma is dolgoznak. A kisbuszunkat és benne minket is, egy autómentő szállít el a szervizig, így életünkben először kipróbálhatjuk azt, hogy milyen úgy utazni, hogy közben az autónkat is utaztatják.

OSONÓ NAPLÓ

A műhelyben egy óra alatt sikerül megoldani a problémát, így mindannyian megkönnyebbülünk, hogy folytathatjuk utunkat Celldömölk fele, ahová késő délutánra érkezünk meg.

Barátaink szeretettel fogadnak a színházban, ahol rögtön nekifogunk az általunk vitt mici-ek és házi szalonna sütéséhez. Vacsora közben kiderül, hogy a városban épp Tulipánfesztivál van, így az eredeti tervüinktől eltérően, maradunk még egy napot Celldömölkön, hogy élő-szoborparkozzunk a főtéren.

Pénteken két alkalommal is kiállunk a városi forgatagba és közben kiderül, hogy Celldömölkön eddig még soha nem volt élő szoborpark. Utólag nagyon jó visszajelzéseket kapunk a városlakóktól, illetve a szervezők is megköszönik, hogy színesítettük az első alkalommal megszervezett Tulipánfesztivált. Estére egy vacsorára hív meg bennünket Miki, akinek a szőlősebe egy hete látogattunk el. Gyönyörű háza van, amely még dédnagyszülei bútorával van berendezve. A falon régi portrék, festmények, lámpák, a polcokon bársonykötésű könyvek sorakoznak.

OSONÓ NAPLÓ

Miki húsz évet élt Amerikában, és az egyik ok, amiért két évvel ezelőtt hazaköltözött, hogy ebben a házban élhessen. Jelenleg angoltanár a helyi gimnáziumban. Vacsora közben érdekes dolgokat tudunk meg New York-ról. Az emberek sokszínűsége egyedivé teszi a város jellegét és határtalan lehetőséget nyújt a legkülönbözőbb személyiségek kibontakoztatására. Mivel rengetegen élnek a városban, az emberek toleránsak és nyitottak minden és mindenki felé, a legfurcsább személyiségek is találnak maguknak társakat, így senki nincs egyedül. New York egy hatalmas kulturális bázis, ami tele van múzeumokkal, értékes kiállításokkal, amelyek mindenki számára elérhetőek és sokszor akár ingyen is meg lehet nézni ezeket.

Másnap a rossz idő miatt minden szabadtéri programot a Művelődési Házban tartanak, így nem kerül sor egy újabb szoborparkra. Helyette elmegyünk a helyi termálfürdőbe, ahol két kellemes órát töltünk. Este Republic koncerttel zárul a fesztivál, amelyen a társulat is részt vesz. A terem zsúfolásig tele van, így mi már nem férünk be, de felfedezzük azt a folyosót, amely a kulisszához vezet bennünket. A koncert utolsó dalaira a háttérfüggöny mögött táncolunk, miközben a színpadon énekelnek a Republic tagjai.